

یادگیری عمیق

دکتر امین گلزاری اسکویی

a.golzari@azaruniv.ac.ir

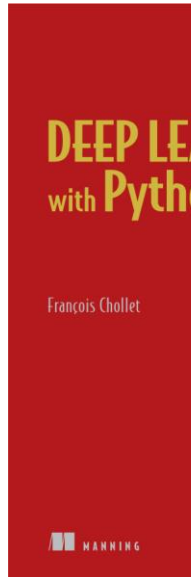
a.golzari@tabrizu.ac.ir

<https://github.com/Amin-Golzari-Oskouei>

دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

پاییز ۱۴۰۱

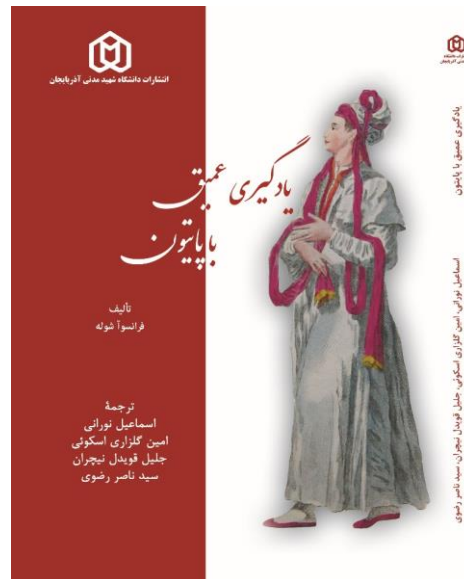

Deep Learning with Python

Francois Chollet, “Deep Learning with Python,”, Manning Publications, 2018.

یادگیری عمیق با پایتون

اسماعیل نورانی، امین گلزاری اسکوئی، جلیل قویدل
نیچران، سید ناصر رضوی، «یادگیری عمیق با پایتون»،
انتشارات دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، ۱۳۹۹

برای اطلاعات بیشتر در مورد این کتاب به سایت زیر مراجعه کنید:

<http://book.azaruniv.ac.ir/detail/76>

نمرات و آزمون‌ها

نمرات (درصد)	فعالیت
5	حاضر و غایب
25	تکالیف و پروژه‌ها
10	ارائه‌ها
60	امتحان نهایی

در صورت تقلب در پروژه‌ها، تکالیف و ارائه‌ها (حتی یکبار و در یکی از این موارد) نمره نهایی ۹ ثبت خواهد شد.

دستیاران

عرفان فیاطی

دانشجو سال آخر علوم کامپیوتر
موزه یادگیری ماشین و یادگیری عمیق

سوگل یگانه

دانشجو سال آخر علوم کامپیوتر
موزه یادگیری ماشین و یادگیری عمیق

یونس فورابلو

دانشجو سال آخر مهندسی کامپیوتر
موزه یادگیری ماشین، یادگیری عمیق
و برنامه‌نویسی پایتون

امیرمسین میاتی

دانشجو سال دوم مهندسی کامپیوتر
موزه یادگیری ماشین، یادگیری عمیق
و برنامه‌نویسی پایتون

محمد ظهیری

دانشجو سال سوم مهندسی کامپیوتر
موزه یادگیری ماشین و یادگیری عمیق

فصل ۱

یادگیری عمیق چیست؟

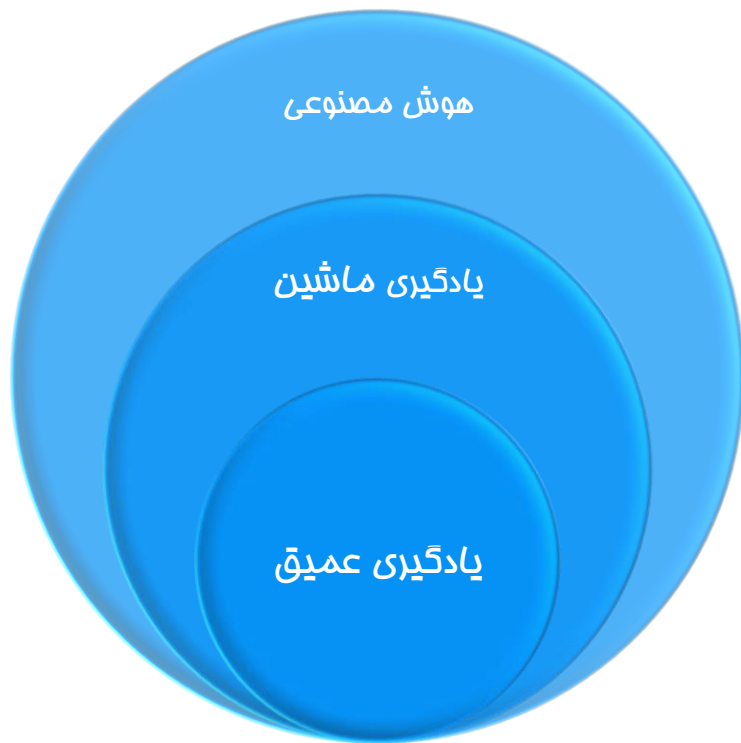
مطالب این فصل

تعریف سطح بالای مفاهیم پایه

تاریخچه توسعه یادگیری ماشین

عوامل کلیدی مرتبط با محبوبیت فزاینده یادگیری عمیق و ظرفیت‌های آتی

هوش مصنوعی، یادگیری ماشین و یادگیری عمیق

هوش مصنوعی

هوش مصنوعی در دهه ۱۹۵۰ پا به عرصه نهاد، یعنی زمانی که تعداد انگشت‌شماری از پیشگامان علم نوظهور کامپیوتر این پرسش را مطرح کردند که چگونه می‌توان کامپیوترها را وادار به «فکر کردن» نمود (پرسشی که ما امروزه نیز در حال بررسی تبعات آن هستیم).

آلن تورینگ، از پیشگامان هوش مصنوعی، در مقاله مشهور و مائز اهمیت خود در سال ۱۹۵۰ تحت عنوان «محاسبات ماشینی و هوشمندی» **آزمایش تورینگ** و مفاهیم کلیدی شکل‌دهنده هوش مصنوعی را معرفی نمود.

هوش مصنوعی

تلاش برای خودکارسازی **کارهای هوشمند** که به طور معمول توسط انسان انجام می‌گیرند.

رویکردهای هوش مصنوعی

یادگیری ماشین

هوش مصنوعی سمبلیک

مجموعه بسیار بزرگی از **قواعد صریح** مانند بازی شطرنج
از دهه ۱۹۵۰ تا اواخر دهه ۱۹۸۰ الگوی عمده هوش مصنوعی بود
اوج محبوبیت آن هنگام رونق «سیستم‌های فیبره» در طول دهه ۱۹۸۰ بود.

هوش مصنوعی

رویکردهای هوش مصنوعی

یادگیری ماشین

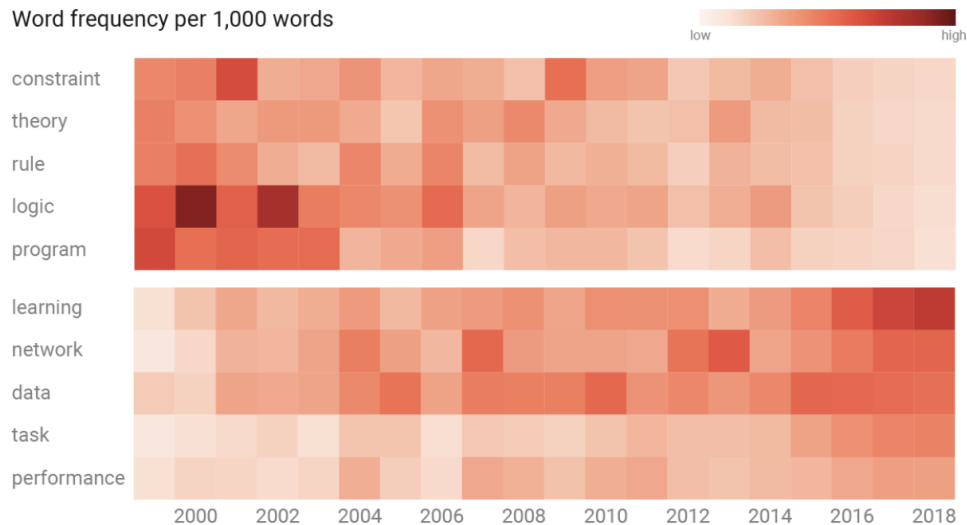
هوش مصنوعی سمبلیک

- هوش مصنوعی سمبلیک برای حل مسائل «**تعریف شده و منطقی**» مانند بازی شطرنج کاملاً مناسب بود
- در سنجش و تشخیص قواعد مشخص برای حل مسائل پیچیده تر مانند دسته بندی تصاویر، تشخیص گفتار و ترجمه زبان به سفتی قابل اعمال بود.

“

Word frequency per 1,000 words

کلمات مربوط به سیستم‌های مبتنی بر قواعد

کلمات مربوط به سیستم‌های یادگیری ماشین

Chart: MIT Technology Review • Source: arXiv.org

“

“

Artificial intelligence is the future, not only for Russia, but for all humankind...It comes with colossal opportunities, but also threats that are difficult to predict. Whoever becomes the leader in this sphere will become the ruler of the world.

”

Vladimir Putin

“

Three Pioneers in Artificial Intelligence Win Turing Award

For their work on neural networks, Geoffrey Hinton, Yann LeCun and Yoshua Bengio will share \$1 million for what many consider the Nobel Priz...

Emmanuel Macron @EmmanuelMacron · 6h

Congratulations to [@ylecun](#), France's second Turing Prize winner in history! Becoming a leader in artificial intelligence is a French Government priority. We will continue to advance, with measures including a national AI strategy and computing courses in school.

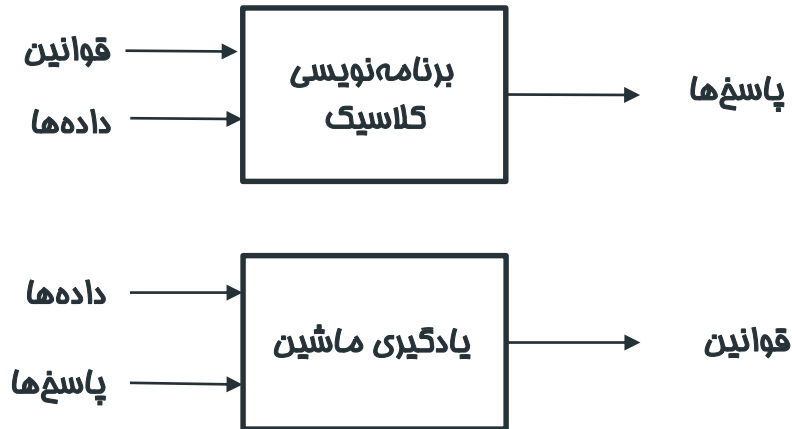
یادگیری ماشین

یادگیری ماشین در پاسخ به این پرسش به وجود آمد: آیا کامپیوتر می‌تواند فراتر از «آنچه ما فرمان می‌دهیم» خودش یاد بگیرد که یک کار خاص را چگونه باید انجام دهد؟

آیا یک کامپیوتر می‌تواند ما را غافلگیر کند؟

یادگیری ماشین

به جای اینکه برنامه‌نویس‌ها قوانین پردازش داده‌ها را به صورت دستی ایجاد کنند، آیا کامپیوتر می‌تواند با بررسی داده‌ها این قوانین را به طور خودکار یاد بگیرد؟

یادگیری ماشین

یادگیری ماشین بیشتر **مبتنی بر آموزش** است تا برنامه‌نویسی معین و مشخص. در این سیستم نمونه‌های زیادی برای یک وظیفه مشخص ارائه می‌شود تا سافت‌آمار موجود در این مثال‌ها کشف شود و در نهایت سیستم می‌تواند قوانینی را برای خودکارسازی وظایف بسازد

با وجود اینکه یادگیری ماشین از دهه 1990 مطرح شد، اما به سرعت به محبوب‌ترین و موفق‌ترین زمینه فرعی هوش مصنوعی بدل شده است.

از جمله علل این پیشرفت دسترسی به **سخت‌افزارهایی با قدرت پردازش بالاتر** و سریع‌تر و همچنین **مجموعه داده‌های بزرگ‌تر** بوده است.

یادگیری ماشین

یادگیری ماشین ارتباط تنگاتنگی با آمار ریاضی دارد، اما در چند مورد مهم متفاوت از آمار است:

- یادگیری ماشین با مجموعه داده‌های بزرگ و پیچیده (مانند مجموعه داده میلیون‌ها تصویر که هرکدام ده‌ها هزار پیکسل دارند) سروکار دارد که تحلیل آماری سنتی، مانند تحلیل بیزی، در مورد چنین مجموعه داده‌هایی ناکارآمد است.
- یادگیری ماشین و به ویژه یادگیری عمیق، به طور نسبی از نظریه ریاضیاتی کمی (شاید خیلی کم) بهره‌مند است و **مبتنی بر مهندسی** است. یادگیری ماشین موزه‌ای تجربی است که در آن ایده‌ها در اکثر موارد به صورت عملی (در مقابل نظری) تأیید می‌شوند.

یادگیری ماشین

برای انجام یادگیری ماشین به سه مورد نیاز داریم:

○ نمونه‌های ورودی

○ مثال‌هایی از خروجی مورد انتظار

○ روشی برای سنجش درستی عملکرد الگوریتم

■ این کار برای تعیین فاصله بین خروجی ماضی الگوریتم و خروجی مورد انتظار آن ضرورت دارد. این سنجش به عنوان سیگنال بازفورد برای تنظیم پیکونگی کارکرد الگوریتم به کار می‌رود. این مرحله تنظیم، همان چیزی است که ما آن را «یادگیری» می‌نامیم.

یادگیری ماشین

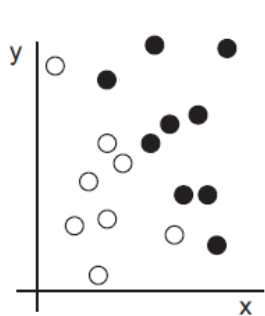
یک مدل یادگیری ماشین، نمونه‌های ورودی خود را به خروجی‌های معنادار تبدیل می‌کند، فرایندی که به واسطه مواجهه با مثال‌های شناخته‌شده ورودی‌ها و خروجی‌ها «یاد گرفته می‌شود»؛

بنابراین، مسئله اصلی در یادگیری ماشین و یادگیری عمیق تبدیل داده‌ها به صورت معنادار است: به عبارتی، یادگرفتن بازنمایی مفید نمونه‌های ورودی در دسترس؛ بازنمایی‌هایی که ما را به خروجی مورد انتظار نزدیک‌تر می‌کنند.

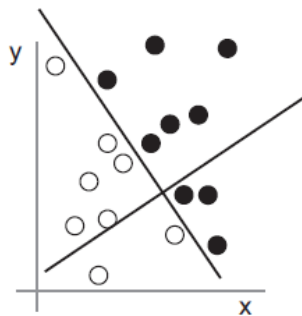
یادگرفتن بازنمایی

بازنمایی: شیوه نگاه متفاوت به داده‌ها است (کدگذاری داده‌ها).
برخی از کارهایی که با یک بازنمایی مشکل می‌نمایند ممکن است با بازنمایی دیگر آسان‌تر انجام گیرند.

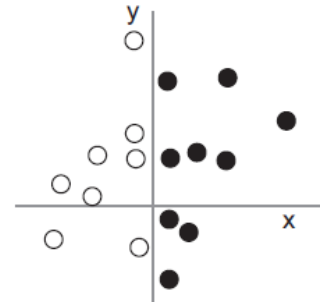
داده‌های خام

تغییر مختصات

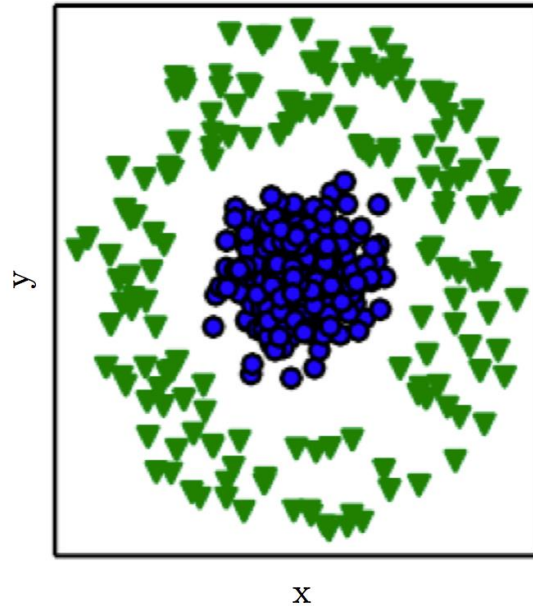

بازنمایی بهتر

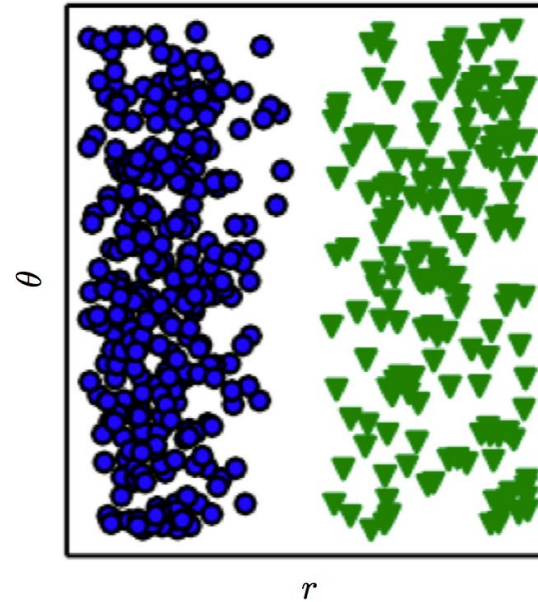

یادگرفتن بازنمایی

Cartesian coordinates

Polar coordinates

یادگرفتن بازنمایی

الگوریتم‌های یادگیری ماشین اغلب در پیدا کردن این تبدیل‌ها فلاقانه عمل نمی‌کنند.

تنها از طریق مجموعه عملیات از پیش تعریف شده که «**فضای فرضیه**» نامیده می‌شود، به جستجو می‌پردازند.

بنابراین، از نظر فنی یادگیری ماشین یعنی جستجوی بازنمایی مناسب برای نمونه‌های ورودی، در فضایی از حالات ممکن از پیش تعریف شده با کمک سیگنال بازفورد.

یادگیری عمیق

یادگیری **لایه‌های** متوالی بازنمایی معنادار از داده‌ها است که هر لایه به لحاظ معنایی غنی‌تر از لایه‌های پیشین است.

تعداد لایه‌هایی که سازنده مدل داده‌ها هستند، **عمق مدل** خوانده می‌شود.

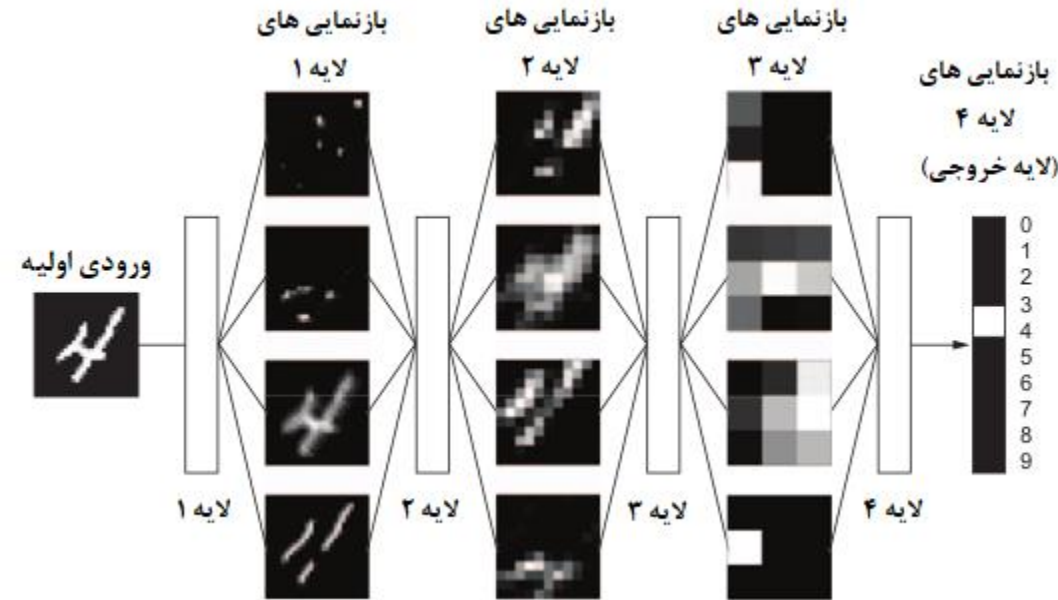
یادگیری غیرعمیق: در سایر رویکردهای یادگیری ماشین، تنها روی یادگیری یک یا دو لایه بازنمایی داده‌ها تأکید می‌شود.

در یادگیری عمیق، این بازنمایی‌های لایه به لایه (تقریباً همواره) از طریق مدل‌هایی یاد گرفته می‌شوند که **شبکه‌های عصبی** نامیده می‌شوند.

یادگیری عمیق

بازنمایی‌هایی که به واسطه الگوریتم‌های یادگیری عمیق فراگرفته می‌شوند به چه شکل هستند؟

یادگیری عمیق

تصویر عدد را به بازنمایی‌هایی تبدیل می‌کند که تفاوت فامشی با تصویر اولیه دارند ولی به شدت به نتیجه نهایی مرتبط هستند.

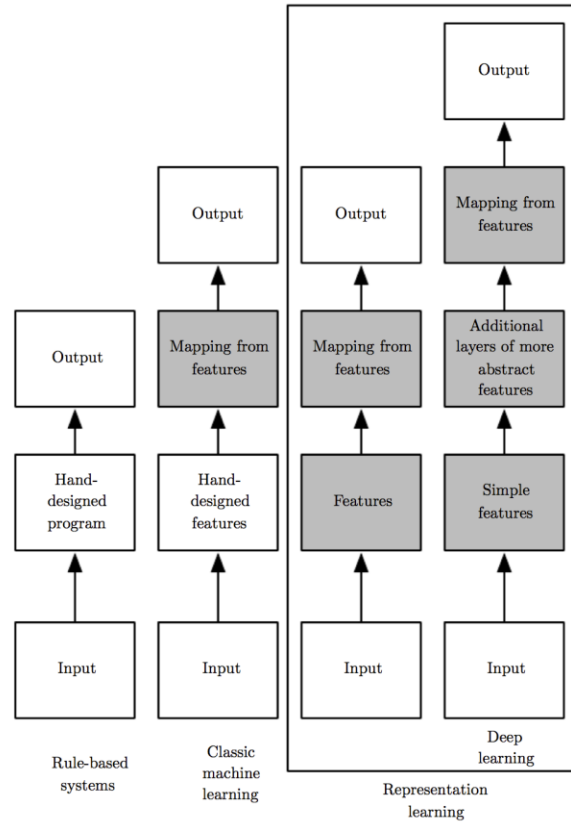
می‌توان شبکه عمیق را یک عملیات عصاره‌گیری اطلاعات- چندمره‌ای در نظر گرفت که در آن اطلاعات از چندین فیلتر متوالی عبور کرده و کاملاً خالص (متناسب با کار موردنظر) بیرون می‌آیند.

یادگیری عمیق

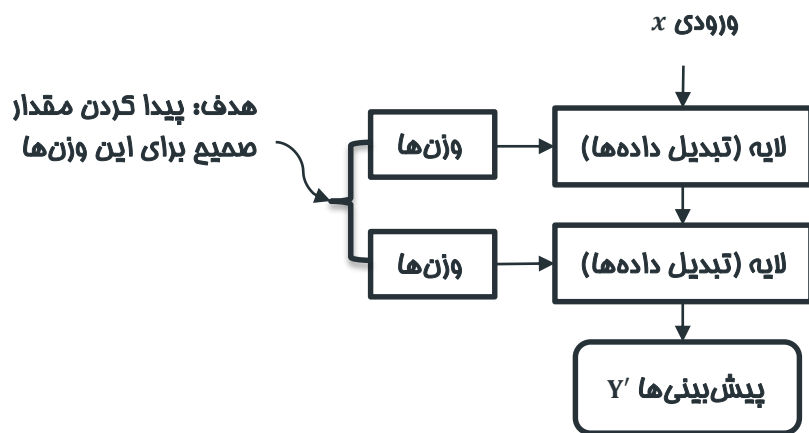
با وجود اینکه برخی از مفاهیم اصلی یادگیری عمیق تا مدودی برگرفته از درک ما از مغز بوده‌اند، مدل‌های یادگیری عمیق مدل‌های مغزی **نیستند**.

هر مطلبی که در مورد ارتباط فرضی بین یادگیری عمیق و بیولوژی را خوانده‌اید، بهتر است به فراموشی بسپارید. در کار ما، یادگیری عمیق، چارچوب ریاضیاتی برای یادگیری بازنمایی از داده‌ها است.

یادگیری عمیق

درک کارکرد یادگیری عمیق

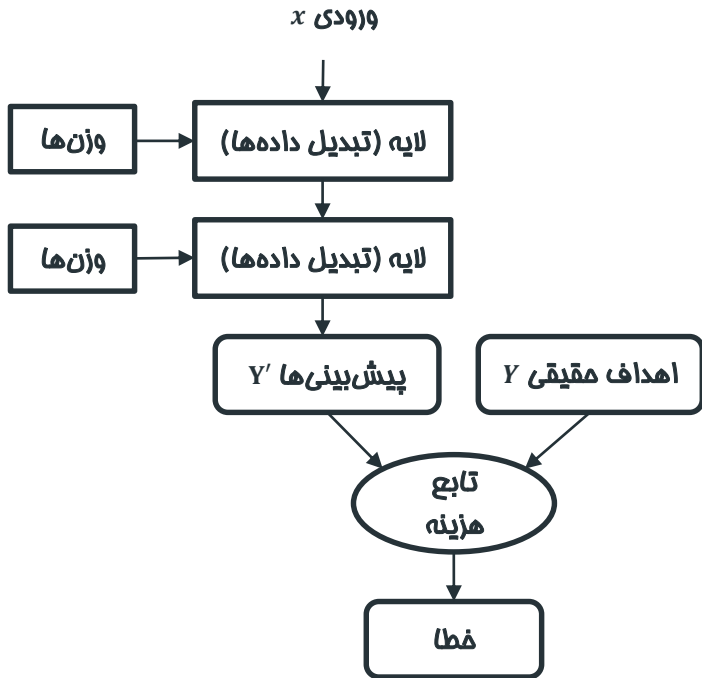

✓ جزئیات کارهایی که یک لایه با نمونه‌های ورودی‌اش انجام می‌دهد در **وزن** همان لایه ذخیره می‌شود که در اصل یک دسته از اعداد هستند. به بیان تخصصی، وزن لایه (پارامتر لایه)، تبدیل‌هایی را که یک لایه انجام می‌دهد **پارامتر بندی** می‌کند.

✓ یادگیری به معنای یافتن مجموعه‌ای از مقادیر برای وزن‌های تمامی لایه‌ها در شبکه است، به گونه‌ای که شبکه به درستی نمونه‌های ورودی را به اهداف مرتبط نگاشت نماید.

✓ یک شبکه عصبی عمیق ممکن است ده‌ها میلیون پارامتر داشته باشد

درک کارکرد یادگیری عمیق

✓ برای کنترل خروجی یک شبکه عصبی باید بتوانید میزان تفاوت خروجی آن با خروجی مورد انتظارتان را بسنجید.

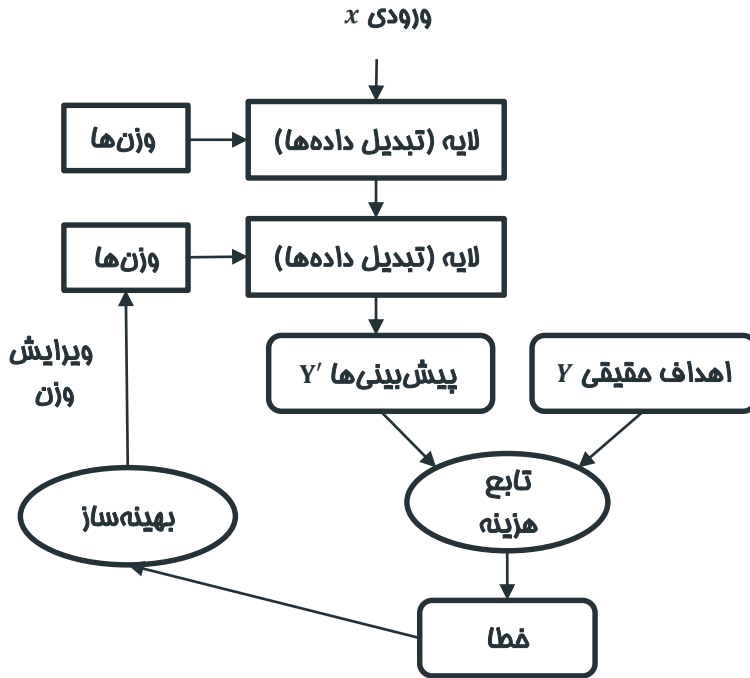
✓ این سنجش کار **تابع هزینه** شبکه است که **تابع هدف** نیز نامیده می‌شود.

✓ تابع هزینه پیش‌بینی‌های شبکه و هدف حقیقی (پیزی که به عنوان خروجی از شبکه می‌خواستید) را گرفته و میزان فاصله را محاسبه می‌کند و بدین ترتیب کیفیت کار شبکه در مورد این نمونه ویژه را مشخص می‌کند.

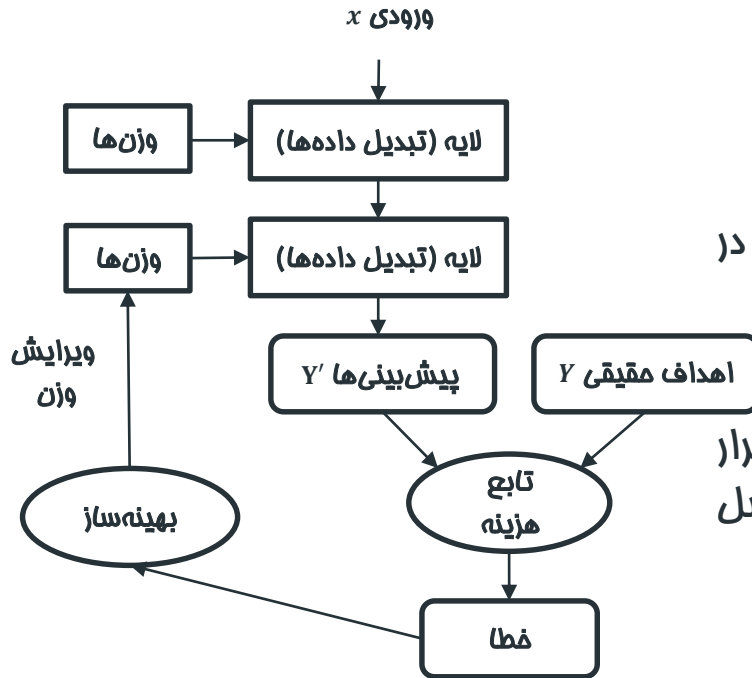
درک کارکرد یادگیری عمیق

✓ ترغیب اصلی در یادگیری عمیق استفاده از این میزان (خطا) به عنوان سیگنال بازخورد است تا بدین وسیله مقدار وزن‌ها به گونه‌ای تنظیم شوند که خطا برای نمونه جاری پایین‌تر بیاید

✓ این تنظیمات کار **بهینه‌ساز** است که از الگوریتم پس‌انتشار استفاده می‌کند (فصل بعد).

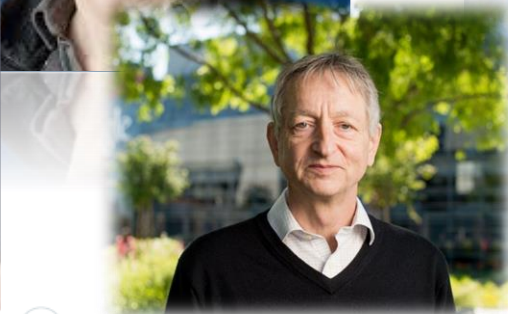
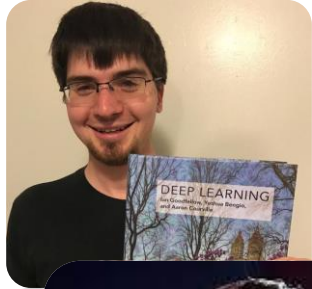
درک کارکرد یادگیری عمیق

با هر نمونه‌ای که شبکه پردازش می‌کند، وزن‌ها اندکی در مسیر درست تنظیم شده و خطا کاهش می‌یابد.

این همان حلقه آموزش است که اگر به دفعات کافی تکرار شود (عموماً ده‌ها تکرار روی هزاران نمونه)، مقادیر وزن حاصل از آن موجب به حداقل رسیدن خطا می‌شود.

چهره‌های یادگیری عمیق

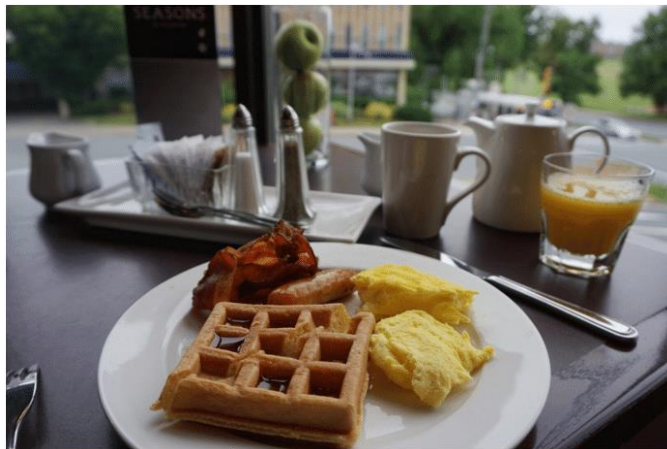
دستاوردهای یادگیری عمیق

یادگیری عمیق از زیرشاخه‌های نسبتاً قدیمی یادگیری ماشین است، تنها در اوایل دهه 2010 بود که اهمیت پیدا کرد.

- رانندگی خودکار با دقتی نزدیک به انسان
- بهبود تبلیغات هدفمند که گوگل، بایده و بینگ از آن استفاده می‌کنند
- بهبود نتایج جستجو در شبکه
- توانایی پاسخ به سوالات زبان طبیعی
- انجام بازی گو (Go) بهتر از انسان

- دسته‌بندی تصویر با دقتی نزدیک به انسان
- تشخیص گفتار با دقتی نزدیک به انسان
- رونویسی دستخط با دقتی نزدیک به انسان
- بهبود ترجمه ماشینی
- بهبود تبدیل متن به گفتار
- دستیارهای دیجیتال مانند Google Now و Amazon Alexa

دستاوردهای یادگیری عمیق

User Caption:	<i>Tastes so good!</i>
Clarifai Tags:	<i><breakfast>, <food>, <coffee>, <indoors>, <dawn> <tea>, <bread>, <delicious></i>

دستاوردهای یادگیری عمیق

A young boy is playing basketball.

Two dogs play in the grass.

A dog swims in the water.

A little girl in a pink shirt is swinging.

A group of people walking down a street.

A group of women dressed in formal attire.

Two children play in the water.

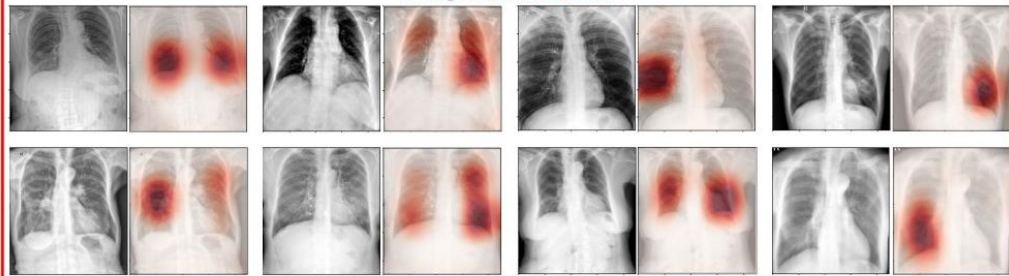

A dog jumps over a hurdle.

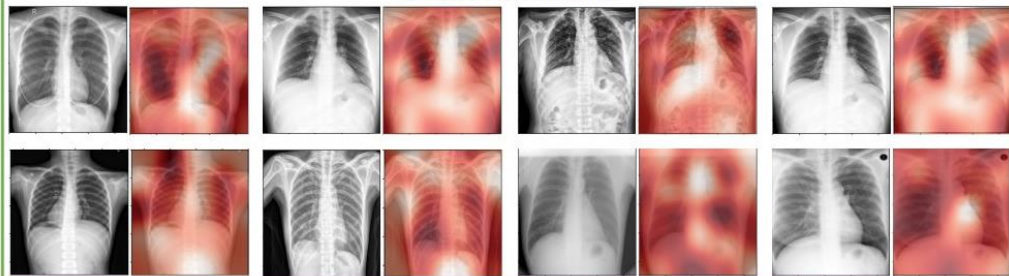

دستاوردهای یادگیری عمیق

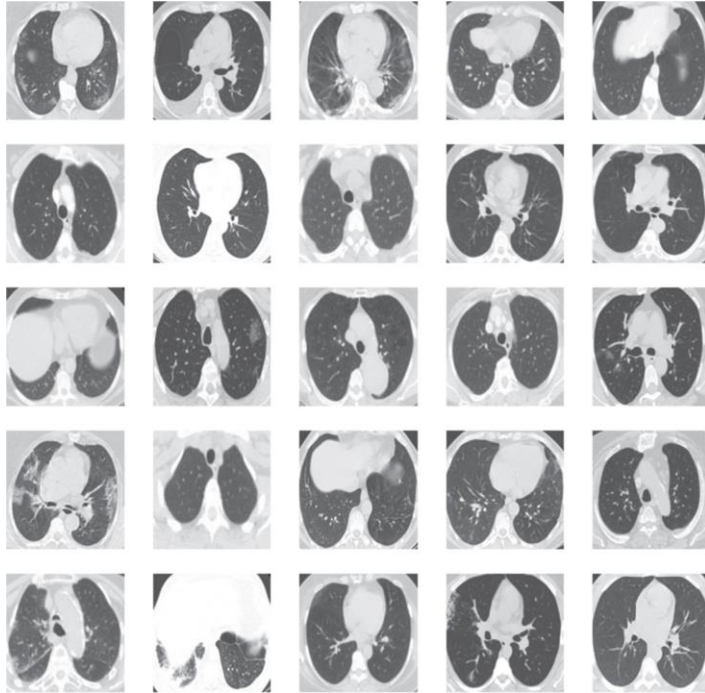
Diagnosed as **POSITIVE**

Diagnosed as **NEGATIVE**

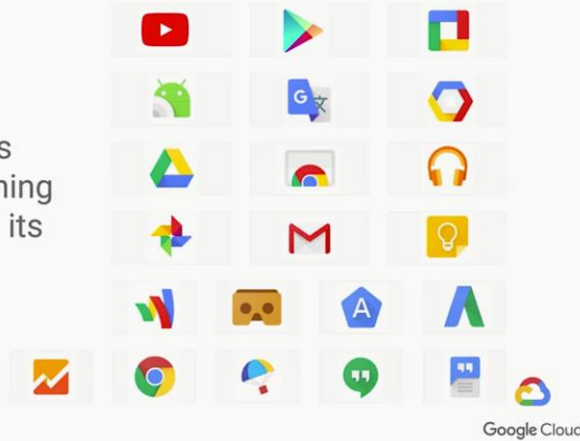
دستاوردهای یادگیری عمیق

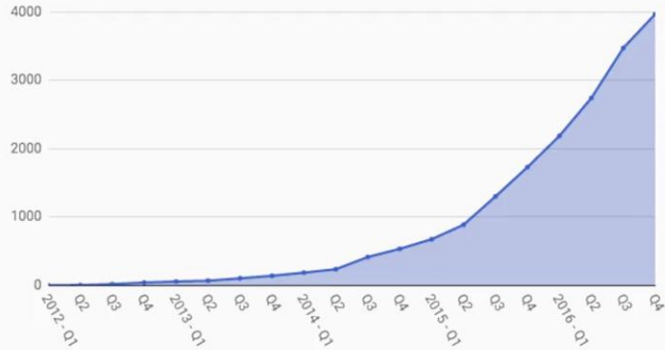
دستاوردهای یادگیری عمیق

Google infuses Machine Learning into almost all its products

There are over 4000 TensorFlow machine learning models in production at Google, and it has transformed our company

دستاوردهای یادگیری عمیق

✓ صحبت در مورد **هوشمندی عمومی در سطح انسانی** نباید زیاد جدی گرفته شود.

✓ خطر انتظارات بالا در کوتاهمدت این است که با شکست فناوری در برآوردن انتظارات، سرمایه‌گذاری پژوهشی بسیار کمتر شده و در طولانی‌مدت مانع پیشرفت خواهد شد. (زمستان هوش مصنوعی)

دستاوردهای یادگیری عمیق

زمستان اول:

✓ یکی از پیشگامان و حامیان مشهور رویکرد هوش مصنوعی سمبولیک ماروین مینسکی بود که در سال 1967 مدعی شده بود که «در طول یک نسل مشکل ایجاد هوش مصنوعی به طور اساسی حل خواهد شد.»

✓ سه سال بعد، در سال 1970 او پیش‌بینی دقیق‌تری کرد: «در عرض سه تا هشت سال آینده ما ماشینی خواهیم داشت که هوش معمولی یک انسان متوسط را خواهد داشت.»

دستاوردهای یادگیری عمیق

زمستان اول:

✓ در دهه 1980، رجوع مجدد به هوش مصنوعی سمبلیک، سیستم‌های فبره، در میان شرکت‌های بزرگ قوت گرفت. داستان‌هایی از چند موفقیت اولیه به موج سرمایه‌گذاری دامن زد؛ شرکت‌ها در سراسر جهان بخش‌های هوش مصنوعی را در کشورهای خودشان برپا نمودند تا سیستم‌های فبره را توسعه دهند.

✓ در حدود سال 1985، شرکت‌ها سالانه بیش از یک میلیارد دلار برای این فناوری هزینه می‌کردند؛ اما در اوایل دهه 1990 به این نتیجه رسیدند که نگهداری از این سامانه‌ها پرهزینه است، بسط و توسعه آن‌ها مشکل و دامنه آن‌ها محدود است و علاقه به آن‌ها از میان رفت.

دستاوردهای یادگیری عمیق

در حال حاضر شاید شاهد سومین چرخه اغراق در مورد هوش مصنوعی و ناامیدی‌ها هستیم و در مرحله هوش‌بینی زیاد قرار داریم. در این شرایط بهترین کار آن است که برای کوتاه‌مدت انتظارات را متعادل کرده و به افرادی که با جنبه فنی این زمینه آشنایی کمتری دارند، در مورد توانایی‌ها و عدم توانایی یادگیری عمیق ایده روشنی بدهیم.

Elon Musk ✓

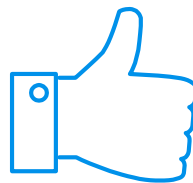
@elonmusk

Follow

In ~2 years, summon should work anywhere connected by land & not blocked by borders, eg you're in LA and the car is in NY

12:11 PM - 10 Jan 2016

دستاوردهای یادگیری عمیق

گزاره‌گویی‌های کوتاه‌مدت را باور نکنید، اما به تصویر بلندمدت ایمان داشته باشید.

چرا یادگیری عمیق؟ چرا اکنون؟

در سال 1989 دو ایده کلیدی یادگیری عمیق برای بینایی ماشین (شبکه‌های عصبی کانولشنی و پس‌انتشار) به طور کامل شناخته شده بودند.

الگوریتم حافظه کوتاه-مدت طولانی (LSTM) که برای سری‌های زمانی در یادگیری عمیق (روش بنیادی است، در سال 1997 توسعه یافته است و از آن زمان تأخیر چندانی نکرده است).

پس چرا یادگیری عمیق بعد از 2012 رواج پیدا کرد؟ چه چیزی در آن دو دهه تأخیر یافت؟ پیشرفت‌های الگوریتمی زمانی امکان‌پذیر می‌گردد که **سخت‌افزارها** و **داده‌های** مناسب برای آزمایش ایده‌های جدید (یا سنجش ایده‌های قدیمی که اغلب نیز مورد سؤال است) در دسترس باشند.

سخت افزار

بین سال‌های ۱۹۹۰ و ۲۰۱۰، CPUها با ضریب حدوداً ۵۰۰۰ سریع‌تر شدند.

در طول دهه ۲۰۰۰، شرکت‌هایی مانند انویدیا و ای.ام.دی میلیاردها دلار صرف توسعه تراشه‌های سریع و به شدت موازی کرده‌اند (واحد‌های پردازش گرافیکی «GPU»)

در سال ۲۰۰۷، انویدیا توانست کودا را معرفی کند (<https://developer.nvidia.com/about-cuda>) که رابط برنامه‌نویسی برای GPUهای آن شرکت بود.

شبکه‌های عصبی عمیق که به طور عمده متشکل از عملیات ضرب ماتریس‌های کوچک هستند نیز قابلیت موازی‌سازی بالایی دارند. در حدود سال ۲۰۱۱، برفی از پژوهشگران، دن کایرسن و الکس کریزوسکی که از جمله اولین‌ها بودند، نوشتن کودای شبکه‌های عصبی را شروع کردند.

سخت افزار

انویدیا تیتان ایکس، یک GPU بازی که در اواخر سال ۲۰۱۵ یک هزار دلار قیمت داشت معرفی کرد. که ۶/۶ تریلیون عملیات (float32) را در هر ثانیه انجام دهد.

این مقدار ۳۵۰ بار بیشتر از توانی است که یک لپ‌تاپ مدرن می‌تواند فراهم کند.

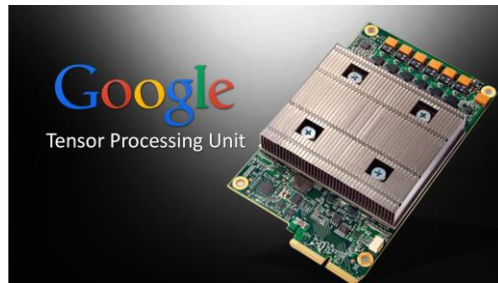
در تیتان ایکس، آموزش مدل ایمپجنت از نوعی که چند سال پیش برنده رقابت ILSVRC شده بود،

سخت افزار

در ادامه، صنعت یادگیری عمیق در حال فراتر رفتن از GPUها و سرمایه‌گذاری در تراشه‌های کاملاً اختصاصی و بهینه برای یادگیری عمیق است. در سال ۲۰۱۶، گوگل در اجلاس سالانه I/O خود از پروژه واحد پردازش تنسور (TPU) رونمایی کرد.

طراحی جدید تراشه‌ای که از ابتدا برای اجرای شبکه‌های عصبی عمیق طراحی شده بود و طبق گزارش‌ها سرعت آن ۱۰ برابر بهترین پردازشگرهای گرافیکی بود و از نظر مصرف انرژی نیز کارکرد بهتری داشت.

هوش مصنوعی گاهی پیشتر از انقلاب صنعتی جدید نامیده می‌شود. اگر یادگیری عمیق ماشین بخار این انقلاب باشد، داده‌ها بالطبع زغال (سوخت) آن هستند.

امروزه، شرکت‌های بزرگ با مجموعه داده‌های تصویر، مجموعه داده‌های ویدئو و مجموعه داده‌های زبان طبیعی کار می‌کنند که بدون اینترنت جمع‌آوری آن‌ها ناممکن بود. تگ‌های تصویری که کاربران در فلیکر ایجاد می‌کنند گنجه داده‌ها برای بینایی ماشین هستند.

ویدئوهای یوتیوب نیز همین ویژگی را دارند؛
و ویکی‌پدیا مجموعه داده کلیدی برای پردازش زبان طبیعی است.

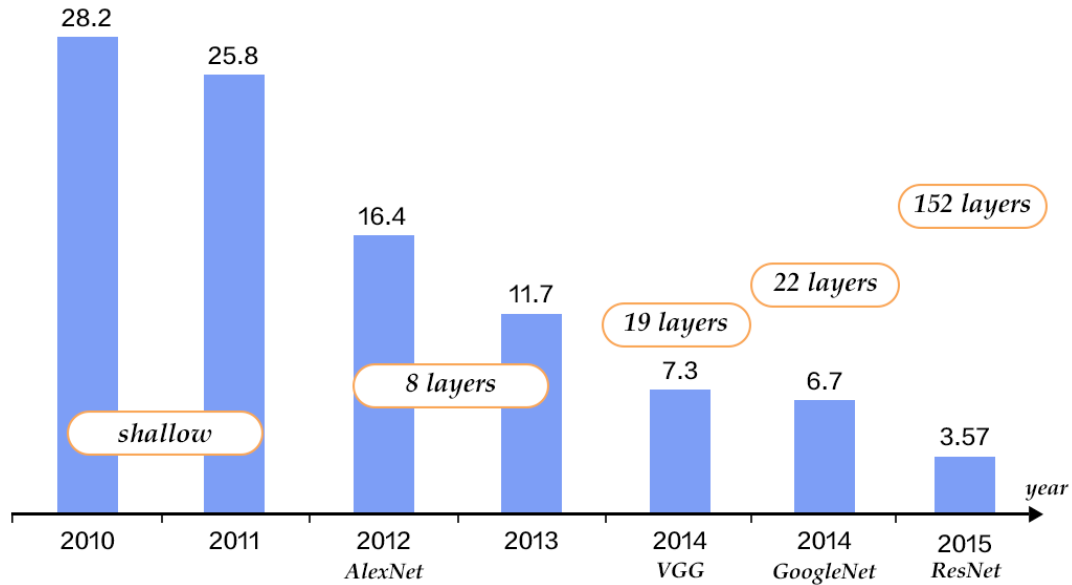
داده

مجموعه داده‌ای که تسهیل‌گر ظهور یادگیری عمیق بوده است، مجموعه داده ایمیجنت با 1.4 میلیون تصویر شامل هزار دسته تصویری (هر تصویر یک دسته) است که به صورت دستی برچسب‌گذاری شده است:

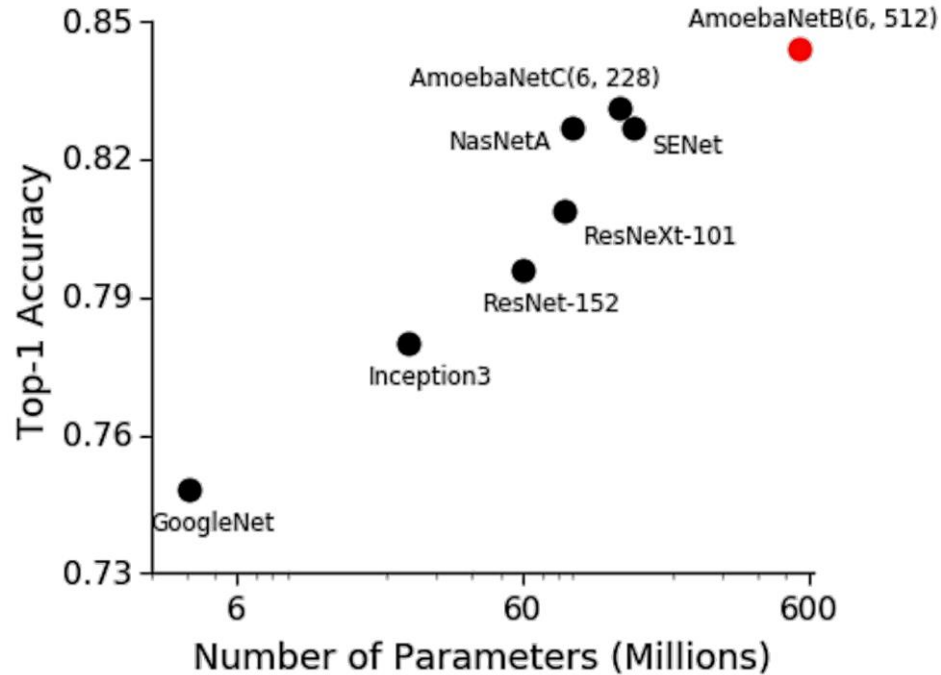
اما چیزی که ایمیجنت را متمایز می‌کند فقط تعداد زیاد نمونه‌های آن نیست، بلکه رقابت سالانه‌ای است که برای آن برگزار می‌شود.

همان‌طور که **کگل** از سال ۲۰۱۰ نشان داده است، رقابت‌های عمومی، یک شیوه عالی برای ایجاد انگیزه در پژوهشگران و مهندسين برای درنوردیدن محدودیت‌ها هستند. رقابت پژوهشگران برای پیروزی بر چالش‌های یکسان، کمک بسیار بزرگی برای ظهور یادگیری عمیق بوده است.

LSVRC

LSVRC

Huang, Yanping, et al. "GPipe: Efficient Training of Giant Neural Networks using Pipeline Parallelism." *arXiv preprint arXiv:1811.06965* (2018).

تاریخچه یادگیری عمیق

1993	1997	...	2006	2012
اولین نمونه موفق CNN شبکه LeNet فواندن اعداد دست نویس چکها در امریکا	ابداع مدل‌های و RNN LSTM	رکود یادگیری عمیق کمبود داده و سفت افزار مشکلات آموزشی و محبوبیت روش SVM	عبور از رکود معرفی پیش آموزش لایه به لایه	شروع محبوبیت مقام اول رقابت‌های شناسایی کاراکترها، علایم ترافیکی، تصاویر پزشکی IMAGENET و با شبکه CNN

الگوریتم‌ها

تا اواخر دهه ۲۰۰۰، علاوه بر سفت‌افزار و داده‌ها، ما فاقد یک شیوه قابل اعتماد برای آموزش شبکه‌های عصبی بسیار عمیق بودیم.

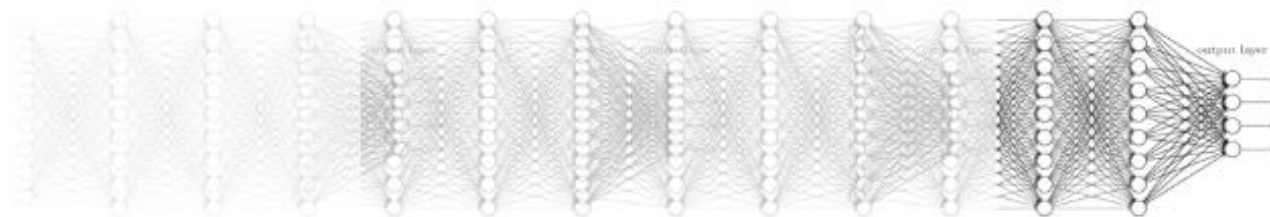
در نتیجه، شبکه‌های عصبی مشخصاً غیرعمیق بودند و تنها از یک یا دو لایه بازنمایی استفاده می‌کردند.

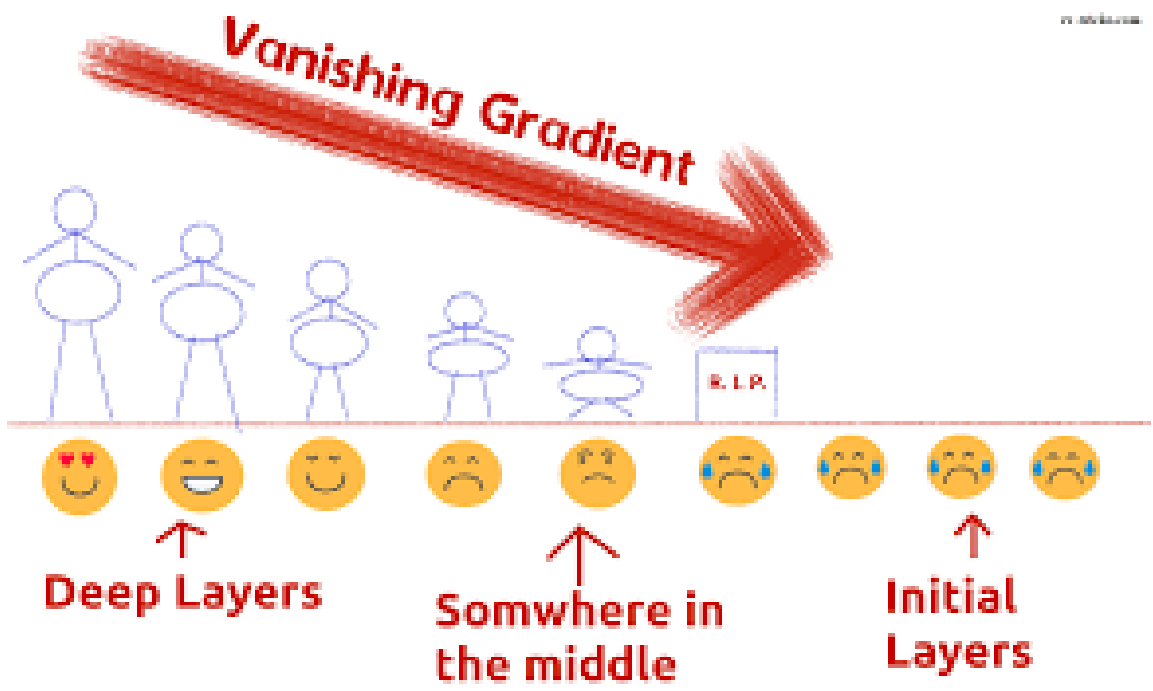
بنابراین نمی‌توانستند در مقابل روش‌های غیرعمیق جاافتاده مانند ماشین بردار پشتیبان و جنگل‌های تصادفی درخششی داشته باشند.

الگوریتمها

مشکل محو شدن گرادیان: سیگنال بازفورد به کار رفته برای آموزش شبکه‌های عصبی، با افزایش تعداد لایه‌ها از میان می‌رفت.

Vanishing gradient (NN winter2: 1986-2006)

الگوریتم‌ها

در حدود سال‌های ۲۰۰۹-۲۰۱۰ اصلاح ساده اما مهم الگوریتمی موجب تغییر این وضعیت شده و انتشار بهتر گرادیان‌ها امکان‌پذیر گردید:

- توابع فعال‌سازی بهتر برای لایه‌های عصبی
- روش‌های مقداردهی اولیه و وزن بهتر
- روش‌های بهینه‌سازی بهتر، مانند Adam و RMSProp

تنها زمانی که امکان آموزش مدل‌هایی با ۱۰ لایه یا بیشتر به واسطه این اصلاحات امکان‌پذیر گردید، یادگیری عمیق شروع به درخشیدن کرد. در نهایت، در سال‌های ۲۰۱۴، ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ شیوه‌های پیشرفته‌تری برای کمک به انتشار گرادیان کشف شدند، مانند نرمال‌سازی دسته‌ای، اتصالات میان‌بر

موج جدید
سرمایه‌گذاری

یادگیری عمیق

موج جدید سرمایه‌گذاری یادگیری عمیق

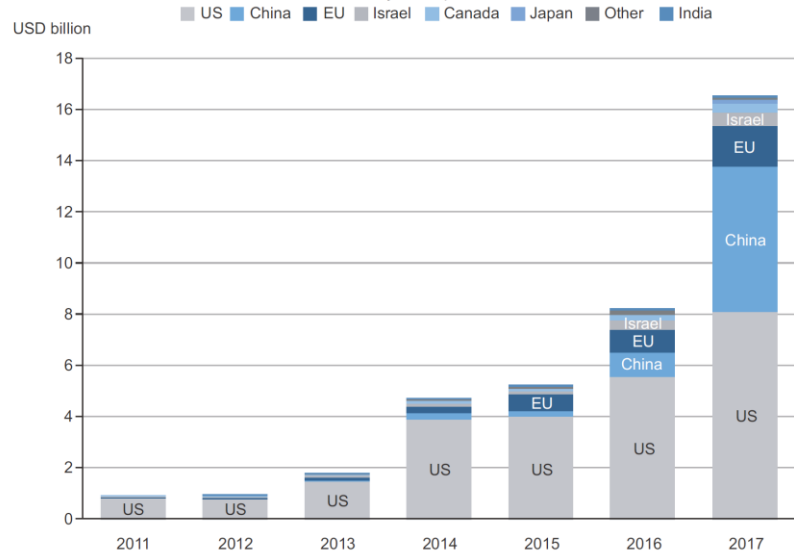
با مبدل شدن یادگیری عمیق به پیشرفته‌ترین روش بینایی ماشین و در ادامه برای تمامی مسائل ادراکی در سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۳، توجه رهبران صنعت نیز به آن جلب شد؛ که موج تدریجی سرمایه‌گذاری صنعتی به دنبال آن آغاز شده و تا جایی پیش رفت که در تاریخ هوش مصنوعی بی‌سابقه بود.

“

Total estimated investments in AI start-ups, 2011–17 and first semester 2018

By start-up location

<http://mng.bz/zGN6>

دسترس پذیر نمودن یادگیری عمیق

✓ یکی از عوامل کلیدی ورود چهره‌های جدید به یادگیری عمیق، امکان دسترسی به مجموعه ابزارهایی بود که در این زمینه به کار می‌رفتند. در روزهای اولیه، انجام یادگیری عمیق مستلزم تخصص در کودا و C++ بود که افراد کمی این تخصص‌ها را داشتند. امروزه، مهارت‌های پایه‌ای کدنویسی پایتون برای انجام پژوهش‌های پیشرفته یادگیری عمیق کفایت می‌کند.

✓ علت دیگر آن ظهور کتابخانه‌های کاربرپسندی مانند کراس است که یادگیری عمیق را به اندازه دست‌کاری قطعات لگو آسان می‌سازد. کراس بعد از رونمایی آن در سال ۲۰۱۵، به سرعت به راه‌حل مطلوب یادگیری عمیق در میان تعداد زیادی از تازه‌واردها، فارغ‌التحصیلان و پژوهشگران این رشته، مبدل شد.

آیا یادگیری عمیق دوام پیدا خواهد کرد؟

یادگیری عمیق چندین ویژگی دارد که موقعیت آن را به عنوان انقلاب هوش مصنوعی توجیه می‌کند و به خاطر این ویژگی‌ها است که مقبول افتاده است. این احتمال وجود دارد که در دو دهه آتی از شبکه‌های عصبی استفاده نکنیم، اما از هر چیزی که استفاده کنیم میراث یادگیری عمیق و مفاهیم بنیادین آن خواهد بود. این ویژگی‌های مهم را می‌توان به سه دسته تقسیم‌بندی نمود:

قابلیت تغییر و استفاده مجدد

برخلاف بسیاری از رویکردهای پیشین یادگیری ماشین، مدل‌های یادگیری عمیق را می‌توان بدون شروع مجدد از صفر، روی داده‌های اضافه شده آموزش داد و این موجب می‌شود برای یادگیری پیوسته آنلاین مناسب باشند

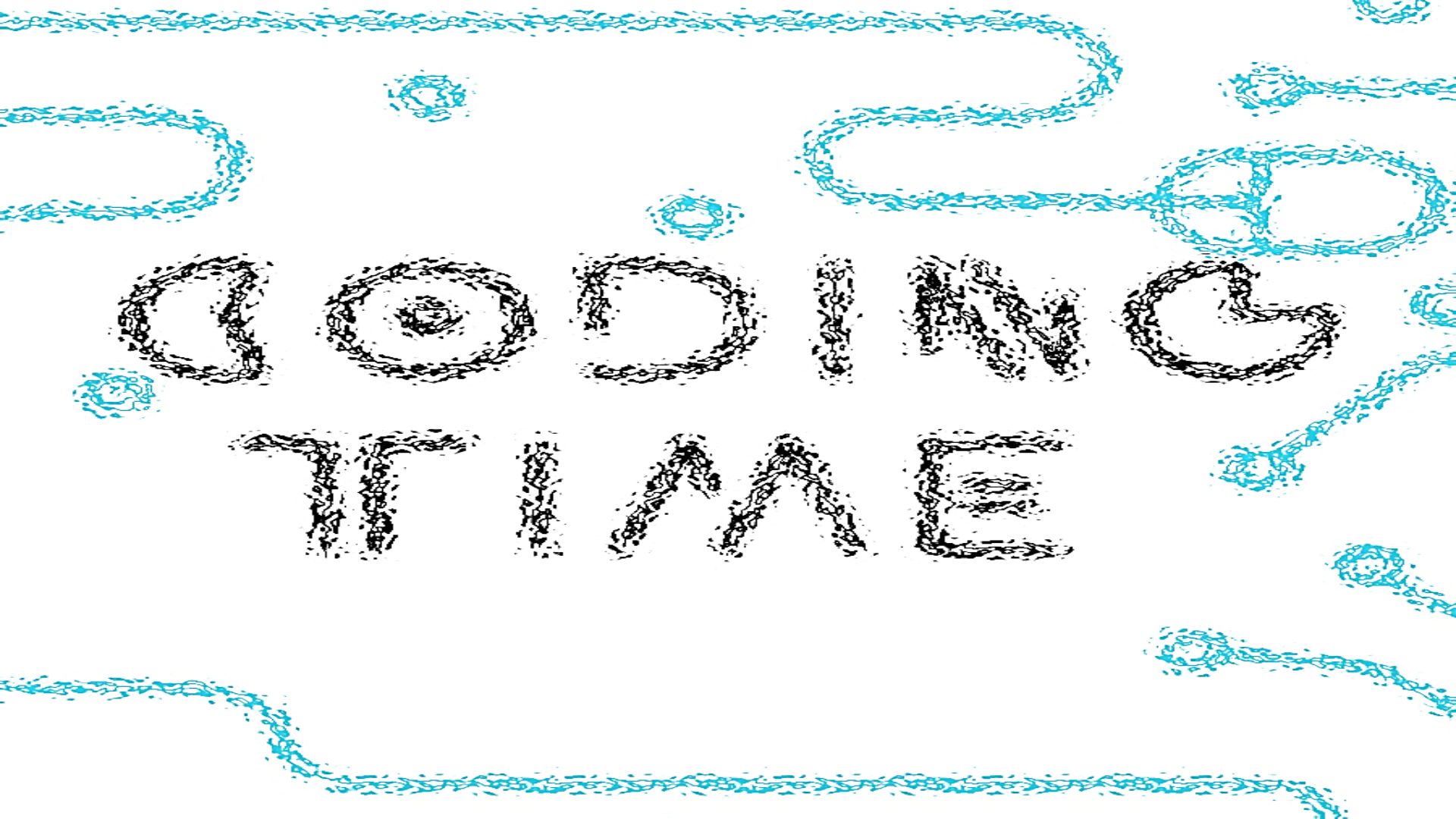
مقیاس پذیری

یادگیری عمیق برای موازی‌سازی روی GPU یا TPUها انعطاف‌پذیر است. مدل‌های یادگیری عمیق با استفاده از دسته‌های کوچک داده‌ها قابل آموزش هستند، یعنی قابلیت آموزش روی مجموعه داده‌هایی با اندازه دلخواه را دارا هستند

سادگی

یادگیری عمیق نیاز به مهندسی ویژگی را منتفی ساخته است و روند پیچیده، انعطاف‌ناپذیر و سنگین (از نظر مهندسی) را با مدل‌های قابل آموزش سربه‌سر جایگزین کرده است که تنها با استفاده از پلج یا شش عملیات مختلف روی تانسور ساخته می‌شوند.

OPTIMISE
TIME

Presentation Time

ارائه : استارت آپ هایی
که از یادگیری عمیق
استفاده می کنند.

زبان‌های برنامه نویسی

Python

C++

Java

S

OS

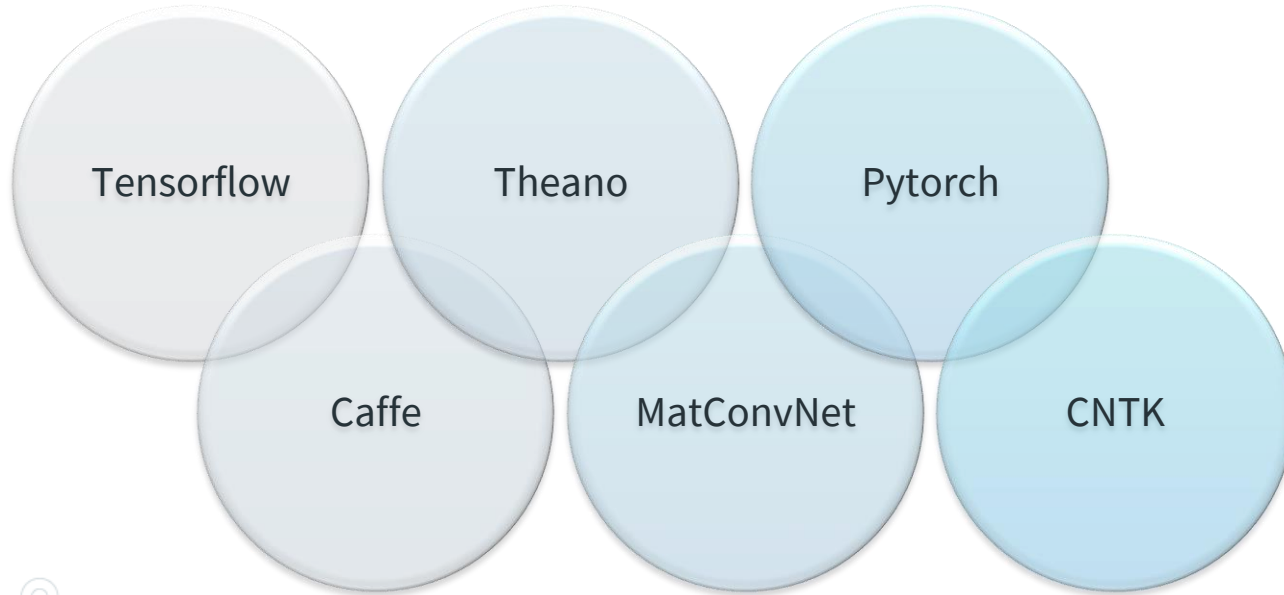
سیستم عامل

Linux

Windows

Mac OS X

بسترهای کدنویسی

مقایسه بسترهای کدنویسی

Tensorflow	Python, C++, Java
Caffe	Python, C++, Matlab
Theano	Python, C++
MatConvNet	Matlab
Pytorch	Python
CNTK	Python, C++

کتابخانه‌های سطح بالا

Lasagna	Theano
Blocks	Theano
PyLearn2	Theano
Keras	Theano, Tensorflow, CNTK
TFLearn	Tensorflow
TensorLayer	Tensorflow
TF-Slim	Tensorflow

پیش نیازها

Visual Studio

ورژن 2015 به بالا

CUDA Toolkit

<https://developer.nvidia.com/cuda-toolkit/>

cuDNN

<https://developer.nvidia.com/cudnn/>

Copy to "C:\Program Files\NVIDIA GPU Computing Toolkit\CUDA\v8.0"

راه اندازی پایتون

نصب

Anaconda 3

<https://www.continuum.io/downloads/>

command
prompt

```
conda update conda  
conda update spyder  
conda update jupyter
```

راه اندازی Tensorflow

نصب برای CPU

`conda install tensorflow`

نصب برای GPU

`conda install tensorflow-gpu`

تست ورژن

`tenorflow`

`conda list tensorflow`

راه اندازی Keras

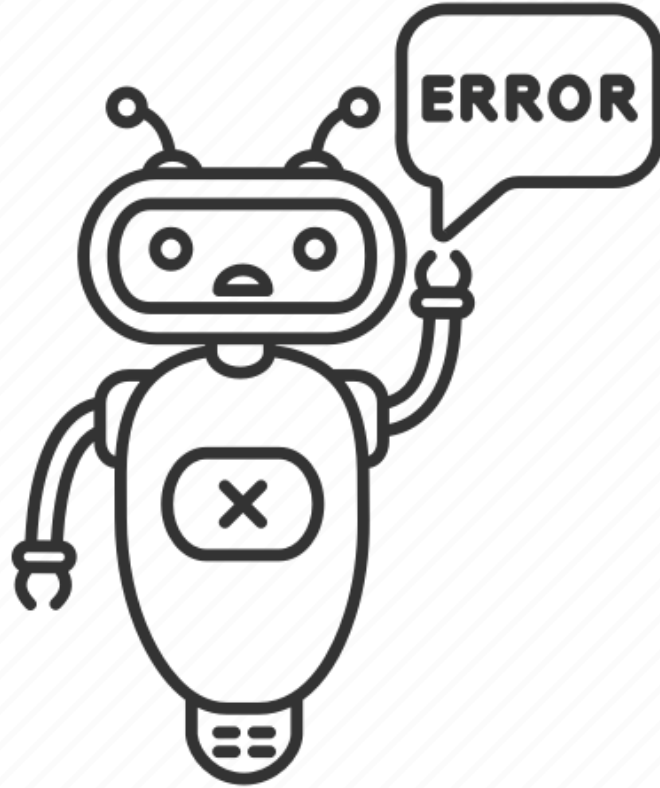
نصب برای
Keras

```
conda install keras  
conda install graphviz  
conda update dask
```

تست ورژن
Keras

```
conda list keras
```


خطاها!!!

تشکر

سوال؟

a.golzari@azaruniv.ac.ir

a.golzari@tabrizu.ac.ir

<https://github.com/Amin-Golzari-Oskouei>

